

Oppimisen tuen pilotti

Helsingin medialukio

Pilotti lyhyesti

Lukion oppimisen tuen hanke

lv. 2024–2025

Tavoitteet	Keinot
Tuetun oppimisympäristön luominen	<i>Pilotti-ryhmät</i>
Hyvinvoinnin ja oppimisen vahvistaminen	<i>OPO3-opintojakso</i>
Opintojen keskeyttämisen ehkäiseminen	<i>Seuranta, Pilotin ohjaajat</i>
Samanaikaisopetuksen hyödyntäminen	<i>Pilotin ohjaajat</i>

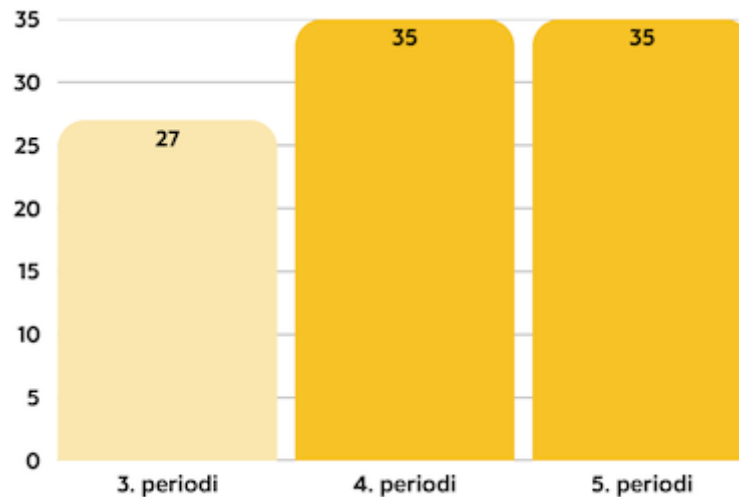
Aikataulu

Pilotin vaiheet periodeittain.

	1. periodi	2. periodi	3. periodi	4. periodi	5. periodi
Vaihe 1 Suunnittelu ja opiskelijoiden seuranta	Ensimmäisen vuoden opiskelijoiden tuen tarpeiden kartoittaminen				
	Ensimmäisen vuoden opiskelijoiden haastattelut ja valinta Pilotti-ryhmään.				
Vaihe 2 Pilotin alku			Pilotin aloitus		
			Opiskelijoiden haastattelut ja valinta		
Vaihe 3 Opetus ja seuranta			OPO3-opintojakso		
			Matematiikan, äidinkielen ja kirjallisuuden sekä ruotsin kielen opintojaksot		
				HI/FI-opintojakso	

Pilotti lukuina

Opiskelijoita

Opettajia

Pilotissa oli mukana **kuusi** aineenopettajaa ja **kaksi** pilotin ohjaajaa. Ohjaajat pitivät OP03-opintojaksoa, toimivat samanaikaisopettajina pilotin aineopintojaksoilla sekä seurasivat opiskelijoiden opintoja ja poissaoloja. Pilotin ohjaajista toinen oli taustaltaan suomi toisena kielenä (S2) -opettaja ja toinen erityisopettaja.

Lukujärjestys

Pilotin opintojaksot kolmannessa periodissa. Näiden lisäksi opiskelija pystyi valitsemaan 1-2 tavallista opintojaksoa.

	Maanantai	Tiistai	Kesäviikko	Torstai	Perjantai
08:30		MAB10.voi 1 (HIV) RUB108.Voi1M (PAE)	S212.Voi1 (HAK) Ä12.Voi1 (SUJ)		OP03.voi 1 (HAK)
10:00		MAB10.voi 2 (HIV) RUB108.Voi1N (PAE)	MAB10.voi 1 (HIV) RUB108.Voi1M (PAE)	MAB10.voi 2 (HIV) RUB108.Voi1N (PAE)	S212.Voi1 (HAK) Ä12.Voi1 (SUJ)
11:25	S212.Voi1 (HAK) Ä12.Voi1 (SUJ)		OP03.voi 1 (HAK)		MAB10.voi 1 (HIV) RUB108.Voi1M (PAE)
13:30	OP03.voi 1 (HAK)				MAB10.voi 2 (HIV) RUB108.Voi1N (PAE)
15:00					

Pilotin opintojaksot

OP03

OP03 on tukiopintojakso, jonka vetäjänä toimivat Pilotin ohjaajat. OP03-tukiopintojaksoja on järjestetty kaksi kappaletta joka periodissa. Ryhmä on jaettu kahtia opintojaksoa varten, ja ryhmät ovat pysyneet samana koko pilotin ajan. OP03-opintojakson keskeisiä sisältöjä ovat:

- Opiskelutaitojen harjoittelu
- Elämänhallintataitojen läpikäynti
- Lukion tarjoamiin tukimahdollisuuksiin tutustuminen
- Muiden aineiden kotitehtävien ja kertaustehtävien tuettu tekeminen

MAB/MAA-opintojaksot

Pilotin opiskelijoiden matematiikan opetus on järjestetty niin, että luokassa on läsnä matematiikan aineenopettajan lisäksi Pilotin ohjaaja, S2-opettaja, erityisopettaja tai monikielinen ohjaaja, mistä on ollut huomattava apu opiskelijoiden yksilöllisessä tukemisessa. Opiskelijat saavat edetä matematiikassa omaan tahtiin, ja opettaja seuraa edistymistä mm. oppimateriaalin analytiikan avulla. Suurin osa opiskelijoista opiskelee lyhyen matematiikan opintojaksoja MAB12 ja MAB02. Osa suorittaa pitkän matematiikan opintojaksoja.

S2-opinnot

Pilotin opiskelijat suorittavat S2-oppitunneilla opintojaksoja S201, S202+03 ja S204 sen mukaan, mitä ovat ehtineet suorittaa ennen pilotin alkamista. Opettaja on koonnut Classroom-alustoille tehtäviä, joissa opiskelijat etenevät omaan tahtiinsa. Opettaja kiertää auttamassa oppitunnilla ja välillä opettaa osalle ryhmästä jonkin tietyn kokonaisuuden. Kun opiskelija on saanut opintojakson tehtävät tehtyä ja opettaja on tarkistanut ne, opiskelija saa luvan tehdä opintojakson loppukokeen. Kun koe on hyväksytty, opiskelijalle kirjataan opintopisteet ja arvosana OPS:in mukaisesta opintojaksosta (esim. S201).

ÄI-opinnot

Pilotin opiskelijat suorittavat ÄI-oppitunneilla opintojaksoja ÄIO2+03 ja ÄIO4 hidastetusti. Hidastaminen tarkoittaa, että yhden asiakokonaisuuden opiskelemiseen käytetään useampi oppitunti kuin tavallisella äidinkielen ja kirjallisuuden opintojaksolla. Opiskelijat saavat opetustuokioiden lisäksi lukea teoriaa ja tehdä tehtäviä omaan tahtiin. Tukena on koko ajan sekä äi-opettaja että erityisopettaja. Kirjoitustehtävien harjoitteluun käytetään myös enemmän aikaa kuin tavallisilla opintojaksoilla. Opiskelijoiden kanssa pidetään mm. henkilökohtaisia keskustelu- ja ohjaustuokioita kirjoittamiseen ja / tai tekstin muokkaamiseen liittyen. Opiskelija voi myös suorittaa aikaisemmilta opintojaksoilta jääneitä rästitöitä saadakseen keskeneräiset opintojaksot tehtyä.

Pilotti-opintojakson opetusta suunnitellessa on hyvä huomioida, että opiskelijat etenevät eri tahtiin ja ovat muutenkin eritahtisia. Opetussisältöjä on hyvä miettiä niin, että sisällöt karsitaan liioista poikkeuksista ja vain olennainen säilytetään. Samalla on hyvä keskittyä vain yhteen opittavaan asiaan per oppitunti. Myös tauotusta on hyvä miettiä. Toisaalta on tarpeen yrittää havainnollistaa ja esimerkittää tietyn asian oppimisen syitä ja seurauksia, tehtävien merkityksiä, yms. enemmän kuin "tavallisilla" opintojaksoilla motivaation kasvattamiseksi. Opiskelijat tarvitsevat paljon henkilökohtaista ohjausta, joten toisen aikuisen henkilön läsnäolo oppitunneilla on merkittävä tuki. OPO3-opintojakso on hyvä tuki opiskelijoiden eritahtisuuden haasteita pienentämään, koska siellä voi jatkaa muilla oppitunneilla kesken jääneitä tehtäviä ja saada niihin apua ja tukea.

RUB-opintojakso

Ruotsissa pilotin opiskelijat suorittavat opintojaksoja RUB101 ja RUB102 sen mukaan, mitä he ovat suorittaneet ennen pilottiin siirtymistään. Lisäksi tunneilla kerrataan peruskoulun asioita, jotta mahdollisia aukkoja perustiedoissa saadaan paikattua. Tunnin alussa käydään yleensä koko ryhmän kanssa yhdessä läpi jokin asia, minkä jälkeen jokainen saa jatkaa oman opintojaksonsa mukaisia tehtäviä opettajan auttaessa tarvittaessa. Näyttöviikolla tehdään koe oman etenemisen mukaisista sisällöistä. Arvosanan opintojaksosta saa, kun kaikki siihen liittyvät sisällöt on suoritettu. Tunneilla on käytössä paperikirjat.

Historia ja filosofia

Historian (HIO2) ja filosofian (FIO1) opintojaksot tarjottiin pilotin opiskelijoille 4. periodissa. Opintojaksot olivat tavallisen mittaisia (1 periodi), mutta oppitunneilla oli aina mukana myös Pilotin ohjaaja, joten tukea oli saatavilla tavallista tehokkaammin. Opintojaksoilla harjoiteltiin myös reaaliaineiden opiskelun taitoja, kuten lukemisstrategioita ja pitkien tekstien kirjoittamista. Historian ja filosofian oppituntien lisäksi opiskelua jatkettiin OPO3-opintojakson tunneilla, jolloin esimerkiksi läksytehtäviä tehdessä erityisopettajan ja S2-opettajan apu oli saatavilla. S2-opettaja tuki opiskelua myös tuottamalla kielellisesti tuettuja tehtäviä ja materiaaleja opiskelijoille oppimateriaalien rinnalle. Sekä historiassa että filosofiassa oli käytössä paperinen opetusmateriaali.

Viestintä pilotin aloituksessa

Viestit huoltajille ja opiskelijoille

(Lähetetään, kun ensimmäisen periodin arvosanat ovat Wilmassa.)

Hei lukion tänä syksynä aloittaneen huoltaja!

Ensimmäisen periodin opintojen arvosanat näkyvät Wilmassa viimeistään tämän viikon lopussa. Joskus arvosanat saattavat etenkin näin lukio-opintojen alussa olla huonompia kuin peruskoulussa, koska lukio-opintojen vaatimustaso tai näyttöviikon kokeet voivat olla erilaisia kuin mihin opiskelija on tottunut.

Jos tuntuu siltä, että opiskelijan perustiedot ovat jääneet peruskoulussa puutteellisiksi tai että opiskelutaitoja pitäisi selvästi kehittää, lukiossamme alkaa tänä vuonna pilottihanke, josta voi olla apua. Pilottiin valitaan noin 40 opiskelijaa, joille opetetaan 3.–5. periodin ajan tehostetusti äidinkieltä ja kirjallisuutta / suomea toisena kielenä ja kirjallisuutta, matematiikkaa ja ruotsia sekä reaaliaineiden opiskelua. Lisäksi panostetaan opiskelutaitojen kehittämiseen. Opiskelijat valitaan hankkeeseen opettajien ja ryhmänohjaajien huomioiden sekä saatujen arvosanojen perusteella. Myös opiskelija itse tai hänen huoltajansa voi kysyä mahdollisuutta päästä mukaan. Tällöin voi ottaa Wilma-viestillä yhteyttä Eeva Palmuun tai Salla Leijavuoreen. Ryhmät muodostetaan toisen periodin aikana.

Hei Melun ykkönen!

Ensimmäisen periodin opintojen arvosanat näkyvät Wilmassa viimeistään tämän viikon lopussa. Joskus arvosanat saattavat etenkin näin lukio-opintojen alussa olla huonompia kuin peruskoulussa, koska lukio-opintojen vaatimustaso tai näyttöviikon kokeet voivat olla erilaisia kuin olet tottunut. Joskus taas voi olla vaikea hahmottaa, millä tavalla lukiossa olisi parasta opiskella ja opiskelu voi tuntua aluksi liian hankalalta.

Jos tuntuu siltä, että perustietosi ovat jääneet peruskoulussa puutteellisiksi tai että sinun pitäisi kehittää opiskelutaitojasi, Melussa alkaa tänä vuonna pilottihanke, josta voi olla apua. Pilottiin valitaan opiskelijoita, joille opetetaan 3.–5. periodin ajan tehostetusti äidinkieltä ja kirjallisuutta / suomea toisena kielenä ja kirjallisuutta, matematiikkaa ja ruotsia sekä reaaliaineiden opiskelua. Lisäksi panostetaan

opiskelutaitojen kehittämiseen. Tavoitteena on, että lukio-opiskelu sujuisi tämän jälkeen paremmin.

Opiskelijat valitaan pilottiin opettajien huomioiden, arvosanojen tai oman ilmoittautumisen perusteella. Jos kiinnostuit, ota Wilma-viestillä yhteyttä Eeva Palmuun tai Salla Leijavuoreen. Ryhmät muodostetaan toisen periodin aikana.

Mukavaa alkanutta toista periodia!

Viesti haastatteluun kutsumisesta

Otsikko: Kutsu tapaamiseen (opiskelupilotti)

Hei X (ja tiedoksi myös huoltajalle)!

Olet saanut aiemmin viestin pian alkavasta pilottihankkeesta, johon valituille opiskelijoille opetetaan 3.–5. periodin ajan tehostetusti äidinkieltä ja kirjallisuutta / suomea toisena kielenä ja kirjallisuutta, matematiikkaa ja ruotsia sekä reaaliaineiden opiskelua. Lisäksi pilotissa panostetaan opiskelutaitojen kehittämiseen.

Ensimmäisen periodin perusteella näyttää siltä, että voisit hyötyä pilottiin osallistumisesta. Tämän vuoksi kutsumme sinut tapaamaan meitä XX.XX. klo XXX luokkaan X. Kuulet silloin tarkemmin, mistä on kyse ja voit miettiä, lähtisitkö mukaan. Asiasta kannattaa keskustella myös kotona ennen ja jälkeen tapaamisen.

Pääsetkö paikalle tuolloin? Vastaathan tähän viestiin, kiitos!

Mukavaa viikkoa!

Viestintä aineenopettajille ja ryhmänohjaajille

TAUSTAA

Muun muassa:

- Opintojaksojen keskeyttäminen
- Runsas K-merkinnät
- Hylättyjen arvosanojen määrä (runsas uusintojen määrä)
- Ensimmäisen vuoden opiskelijoille tarkoitettujen opintojaksojen kuormittuminen

TAVOITTEET

- Opintojen tukeminen -> vähemmän keskeytyksiä
- Ryhmäkokojen maltillisuus -> vähemmän "kertaajia"
- Lukio-opintojen jatkuminen tai toisen opiskelupaikan löytyminen
- Opiskelutaitojen ja elämäntaitojen kohentuminen
- Opiskelijaidentiteetin vahvistuminen

VOIMALA LYHYESTI

01

Yhteensä noin 40-50 opiskelijaa, jotka kaipaavat erityistä tukea lukiolaiseksi kasvamisessa.

02

Kaksi RO-ryhmää, jotka aloittavat kolmannen periodin alussa. Ryhmiin sijoitettavat opiskelijat valitaan kahden ensimmäisen periodin aikana.

03

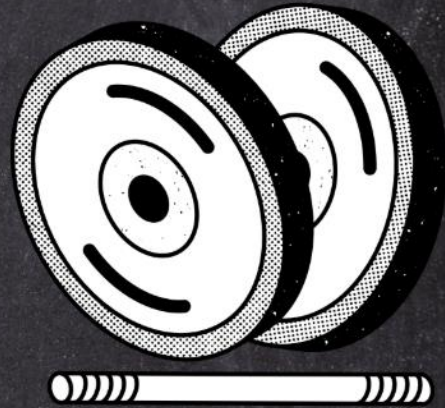
Omat lukujärjestykset: matikka, äikkä/S2, reaalityki, ruotsi ja ro-opintojakso.

04

Ensimmäisen lukivuoden jälkeen takaisin perusryhmään tai ohjatusti pois lukiosta.

S2-TUKI VOIMALASSA

- Voimalassa S2-tuesta vastaa tiimi, jossa S2-opettajalla on "päärooli".
- Tukea jalkautetaan reaaliin, "läksypajaan", S2-opintojaksoille ja muihin aineisiin tarpeen mukaan.
- Voimala-ryhmille räätälöidään opintojaksoja, joissa S2-tuki on vahvasti mukana.
- Hankkeen kautta lisätään myös muun opetushenkilöstön tietoisuutta vieraskielisten tukemisen mahdollisuuksista.

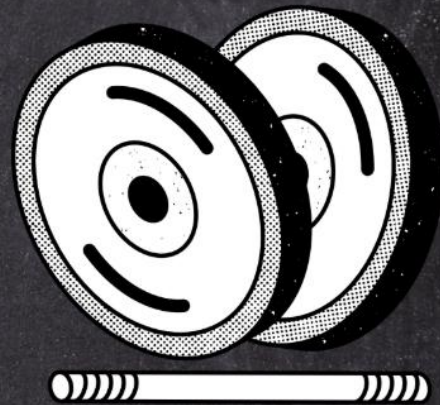

RESURSSI JA VAIKUTUS OPETTAJIIN

- Kaksi Voima-ryhmien ryhmänohjaajaa.
 - 1.-2. periodissa ryhmänohjaajat toimivat tiiviisti 1. vuosikurssin ryhmänohjaajien kanssa.
 - Voima-ryhmien ryhmänohjaajat toimivat myös samanaikaisopettajina.
- 5-6 aineenopettajaa, jotka opettavat Voima-ryhmiä 3. - 5. periodeissa.

Tavoiteltavat hyödyt aineenopetukseen:

- Eniten tukea tarvitsevien siirtyminen Voima-ryhmiin (perusryhmien pieneneminen).
- K-merkintöjen väheneminen.
- Hylättyjen arvosanojen ja uusintojen väheneminen.
- Opiskelijan opiskelutaitojen kehittyminen.

Opiskelijan alkuhaastattelu

Voimala/pilotti - Haastattelupohja

Käydään opiskelijan kanssa läpi tähänastista lukiopolkua. Keskustellaan siitä, miten opiskelija on kokenut lukio-opinnot tähän mennessä.

Esimerkkikysymyksiä:

- Miten tähän mennessä on sujunut? Oletko omasta mielestäsi pärjännyt lukiossa kuten toivoisit?
- Oletko tarvinnut jossakin aineessa/aiheessa tukea?
- Oletko saanut tarpeeksi tukea tähän mennessä?

Opiskelijoille, joiden opetuskielen hallinnassa on haasteita:

- Puhutko/puhutaanko kotonasi muita kieliä kuin suomea? Mitä?
- Onko opiskelu suomeksi ollut haastavaa?
- Miten olet mielestäsi pärjännyt S2-tunneilla?
- Missä aineissa sinulla on mielestäsi eniten haasteita?

Esitellään opiskelijalle pilottimallin perusteet. Näytetään lukujärjestys, jotta opiskelija saa myös visuaalista tukea asian käsittelyyn. Käydään läpi ainakin seuraavat asiat:

- Mitä opiskelupilotissa tehdään eri tavalla kuin normaalissa opetuksessa
- Miten opiskelijan lukujärjestys muuttuu, jos hän lähtee mukaan pilottiin

Kerrotaan opiskelijalle, mitä tapahtuu seuraavaksi. Keskustellaan siitä, miten pilottiin pääsee mukaan: opiskelijan tulee sopia asiasta huoltajan kanssa ja sekä huoltajan että opiskelijan täytyy olla halukas osallistumaan. Opiskelijalle annetaan aikaa pohtia asiaa ja keskustella kotona.

- Kerrotaan opiskelijalle, milloin pilottiopettaja on häneen yhteydessä ja kysyy halukkuutta osallistua.